

De andere groote grief, het kunstig opgetrokken scheidsmuurtje tusschen de bevoegdheden, is niet zoo dringend. Door de werking der practijk zou het wel tot een verstandige laagte afbrokkelen.

Een enkel woord over de noodzakelijkheid om te bezuinigen. Ja, die moeten wij, artsen, ook inzien. De offers, van allen gevegd, moeten ook wij brengen. Daarin zijn wij nooit achteraan gekomen. Maar wel mogen wij er voor waken, dat onze belooning, die in het algemeen bij de algemeene stijging van de loonen *nog slechts zoover is gekomen als zij reeds vóór den oorlog had moeten zijn*, niet ga teruggedalen tot het onwaardige peil waarop zij in Nederland meestal stond. Men bedenke bijv., dat het tegenwoordige ziekenfondshonorarium te Amsterdam eerst in 1917 werd toegestaan, dat het tot dien tijd niet hooger was dan *een halve eeuw* te voren, hoewel een veel grooter deel der bevolking uit de particuliere practijk naar de ziekenfondsen was overgegaan, en dat het *ook nu nog* lager is dan vóór den oorlog te München en in Engeland. Daarom wel offervaardigheid, maar binnen de grenzen van waardigheid en billijkheid.

PINKHOF.

DANKBETUIGING.

Mijn innigen dank aan allen, die hebben bijgedragen aan het huldeblijk, dat mij Woensdagavond 12 Juli bij monde van prof. BURGER door een commissie, bestaande uit prof. BURGER, dr. VAN EDEN, dr. HEIJNSIUS VAN DEN BERG, prof. KOUWER, dr. VAN RIJNBERK en dr. VAN DE POLL, namens zoovele geneesheeren, leden der maatschappij, werd aangeboden.

Ik behoef u wel niet te zeggen, dat deze spontane uiting van waardeering van mijn arbeid in de maatschappij door mij op hoogen prijs wordt gesteld en dat de door WILLY SLUITER op zoo'n schitterende en geestige wijze geteekende episoden uit mijn secretariaat, mij steeds zullen herinneren aan het vele aangename, dat, ondanks de zware en verantwoordelijke taak van hoofdbestuurder-secretaris der maatschappij, deze functie mij geschonken heeft gedurende de bijna 17 jaren, dat ik haar bekleedde.

Tevens dank ik u hartelijk voor de bloemenhulde, mijn vrouw bij de aanbieding van het huldeblijk gebracht.

Collega SCHREVE.

DE ALARMISTENZIEKTE.

De gevolgtrekkingen, welke collega PINKHOF op bladzijde 734 van no. 7 (Tweede Helft) van het *Nederl. Tijdschrift voor Geneeskunde* uit het jaarverslag der tuberculose maakt, en welke hem tot bovenstaand opschrift aanleiding gaven, zijn niet geheel juist. Uit het feit, dat bij 2600 van de 4526 onderzochte personen geen longtuberculose werd waargenomen, trekt hij het besluit, dat deze personen ook vóór het onderzoek op het consultatiebureau „geheel onverdacht” waren en door tuberculose-vrees gedreven of uit winstbejag zich op het consultatiebureau hadden aangemeld.

Indien hij het jaarverslag verder gelezen had dan deze bloote opgaven, zou het hem duidelijk zijn geworden, dat van deze 2600 „geheel onverdachte” personen er 1046 behoorden tot de gezinsleden van den tuberculoselijder en als zoodanig verdacht van tuberculose, door het consultatiebureau voor onderzoek werden opgeroepen. Deze personen kwamen dus niet uit eigen beweging en van tuberculosevrees hunnerzijds is in dezen geen sprake; integendeel het kost zelfs dikwijls groote moeite hen tot een onderzoek te bewegen. Dat deze gezinsleden voor hun onderzoek terecht door het consultatiebureau als verdacht van tuberculose werden beschouwd en dat het juist is een onderzoek naar hun gezondheidstoestand in te stellen, bewijst het feit, dat bij één op de vijf onderzochte gezinsleden longtuberculose werd aangetoond.

De overige 1552 personen, bij welke geen longtuberculose werd waargenomen, behoorden tot de 3003 nieuwe patiënten uit totdien op het consultatiebureau onbekende gezinnen. Zooals collega PINKHOF uit het jaarverslag, doch ook overigens, bekend kan zijn, is het in de laatste jaren het streven van het Amsterdamsche consultatiebureau geweest, zoo min mogelijk personen tot een onderzoek toe te laten, die niet door een geneesheer gezonden zijn. Van deze 3003 nieuwe patiënten was dan ook $\frac{7}{10}$ door geneesheeren naar het consultatiebureau verwezen. Dat bij meer dan 50 pCt. van dit materiaal geen longtuberculose voorkwam, wijst op het gelukkige feit, dat onder de *doktoren* een tuberculosevrees bestaat, die een eerste vereischte is om tot een vroegtijdige diagnostiek te geraken. In den gedachtengang van collega PINKHOF zal deze tuberculosevrees der artsen wel op die van het publiek teruggebracht moeten worden. Ik mis dan echter in zijn artikel de waardeering voor het consultatiebureau, dat door zijn tuberculose-specialisten, met moderne methoden van onderzoek gewapend, de patiënten van deze vrees kan bevrijden en hun de geruststellende mededeeling kan doen, dat zij *niet* aan de gevreesde ziekte lijden.

Behalve tuberculosevrees meent collega PINKHOF ook een tuberculose-begeerte te moeten vermelden, die zou voortspruiten uit voordeelen welke het verdacht-zijn van tuberculose oplevert. Het is mij niet bekend dat hieraan eenige voordeelen verbonden zijn, doch ik vermoed dat collega PINKHOF doelt op de verstrekking van melk en versterkende middelen. Zooals hij uit het jaarverslag kan zien is deze verstrekking van wege het consultatiebureau opgehouden.

Collega PINKHOF zal begrijpen dat ik het alarmeerende opschrift van *De Telegraaf* evenzeer afkeur als hij.

HEIJNSIUS VAN DEN BERG.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

NEW-YORK. — **Geleerde schoolverpleegsters.** Een keelarts te New-York klaagt erover, dat hem iedere week wel honderd kinderen worden toegezonden, die volkomen gezond zijn, en ook nooit hebben geleden aan aandoeningen der drie amandelen, maar wier moeders een stellige opdracht van de schoolverpleegster hebben gekregen, dat zij naar den keelarts moeten, omdat een of meer van die amandelen moeten worden weggenomen. Bij deze dames schijnt de indicatie tot de kunstbewerking te zijn, dat zij de amandelen met het bloote oog kunnen zien. (*N. York med. Journ.*) Naarmate meer menschen worden aangesteld om zich met de gezondheid van het opgroeiend geslacht te bemoeien, buiten en behalveden man, wien het aangaat, is het onvermijdelijk, dat zulke domheden gebeuren. Als nu de dokters, onder wier bevelen de zusters staan, haar maar streng vermaanden, nooit een meening te uiten over wat er aan scheelt, en nog veel minder over wat daaraan moet worden gedaan . . . maar die dokters zelve zien niet eens allen in, dat zij dit moeten laten, omdat het laatste woord aangaande wat moet worden *gedaan*, uit den aard der zaak moet blijven bij wie het moeten *doen*. En als de geneesdokter er anders over denkt dan de voorzorgdokter, dan wordt het gezag van één van beiden ondermijnd. Is het dat van den voorzorgdokter, dan is het verdiend en kan het geen kwaad. Is het dat van den geneesdokter, dan is het onverdiend — en tevens voor den patiënt schadelijk.

— **Verordening op de X-stralen.** In een nieuwe X-stralen-wet van den staat N. York wordt bepaald, dat de wanden en de zoldering van RONTGEN-werkplaatsen met lood overtrokken moeten zijn, en dat ook de daar onderzochte en werkzame personen met lood moeten worden beschermd (*N. York med. Journ.*).

BRUSSEL. — **Verbod van hypnotische voorstellingen.** In *Recueil des Dispositions légales et réglementaires concernant l'exercice des professions médicales*, een van regeeringswege uitgegeven Belgisch „Arts en Wet” (bij M. WEISSENBRUCH, Brussel) vind ik de volgende bepalingen, waaraan onze wetgeving zich mag spiege-